

# Podstawy dydaktyki - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                          |
|---------------------|------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Podstawy dydaktyki                       |
| Kod przedmiotu      | 14.0-WP-PSCh-PD                          |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Społecznych</a> |
| Kierunek            | Psychologia                              |
| Profil              | ogólnoakademicki                         |
| Rodzaj studiów      | jednolite magisterskie                   |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2019/2020                 |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                            |
|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 9                                                                                          |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 3                                                                                          |
| Występuje w specjalnościach     | Psychologia edukacyjna i wychowawcza                                                       |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                                |
| Język nauczania                 | polski                                                                                     |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr hab. Ewa Pasterniak-Kobylecka, prof. UZ</li></ul> |

| Formy zajęć |                                            |                                           |                                               |                                              |                     |
|-------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze<br>(stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu<br>(stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze<br>(niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu<br>(niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Ćwiczenia   | 30                                         | 2                                         | -                                             | -                                            | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z teoriami kształcenia i samokształcenia oraz przykładami ich weryfikacji w praktyce edukacyjnej. Przygotowanie studentów do projektowania zadań dydaktycznych.

## Wymagania wstępne

Znajomość podstaw pedagogiki.

## Zakres tematyczny

**Przedmiot, zadania dydaktyki ogólnej** jako nauki. Dydaktyka ogólna a inne subdyscypliny pedagogiki.

**Klasa szkolna** i procesy w niej zachodzące (**style kierowania**, motywacja, **integracja**).

**Współczesne koncepcje nauczania** i uczenia się.

**Cele i treści kształcenia. Zasady, metody kształcenia, środki dydaktyczne.**

**Formy organizacyjne** procesu kształcenia.

**Lekcja (rodzaje, budowa). Sztuka prowadzenia lekcji.**

**Wyrównywanie szans edukacyjnych.** Uczniowie ze specjalnymi potrzebami.

**Efektywność** pracy nauczyciela-wychowawcy.

**Ocenianie osiągnięć** szkolnych uczniów.

## Metody kształcenia

Dyskusja, metody problemowe, gry dydaktyczne, warsztat, metody ekspresyjne, metody praktyczne, pokaz.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Symbole efektów                                                       | Metody weryfikacji                                                            | Forma zajęć                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| C.W1. usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych;                                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">K_W04</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>bieżąca kontrola na zajęciach</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| C.W2. zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">K_W04</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li></ul>     | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Symbolo efektów         | Metody weryfikacji                               | Forma zajęć |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------------------------------------------------|-------------|
| C.W3. współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów;                                                                                                                                                                                                                                      | • <a href="#">K_W04</a> | • bieżąca kontrola na zajęciach                  | • Ćwiczenia |
| C.W4. zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne;                                                                                                                                                                                                                                                          | • <a href="#">K_W04</a> | • aktywność w trakcie zajęć                      | • Ćwiczenia |
| C.W5. konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela; | • <a href="#">K_W04</a> | • praca pisemna<br>• projekt                     | • Ćwiczenia |
| C.W6. sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną;                                                                                                    | • <a href="#">K_W04</a> | • referat                                        | • Ćwiczenia |
| C.U1. zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | • <a href="#">K_U01</a> | • aktywność w trakcie zajęć<br>• odpowiedź ustna | • Ćwiczenia |
| C.U2. zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | • <a href="#">K_U09</a> | • praca pisemna                                  | • Ćwiczenia |
| C.U3. dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | • <a href="#">K_U01</a> | • bieżąca kontrola na zajęciach                  | • Ćwiczenia |
| C.U4. wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | • <a href="#">K_U10</a> | • dyskusja<br>• konspekt                         | • Ćwiczenia |
| C.U5. zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | • <a href="#">K_U03</a> | • praca pisemna<br>• projekt                     | • Ćwiczenia |
| C.U6. dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | • <a href="#">K_U04</a> | • praca pisemna                                  | • Ćwiczenia |
| C.K1. twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępowi uczniów;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | • <a href="#">K_K01</a> | • aktywność w trakcie zajęć<br>• dyskusja        | • Ćwiczenia |

## Warunki zaliczenia

Podstawą zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny, którą warunkują: aktywny udział studenta w dyskusjach na zajęciach (argumentacja własnego stanowiska); opracowanie i przedstawienie referatu/prezentacji multimedialnej/ warsztatu wybranego zagadnienia z zakresu dydaktyki ogólnej; przygotowanie indywidualnie lub w grupach prac pisemnych/sporządzenie portfolio/wykonanie pomocy dydaktycznej lub napisanie konspektu lekcji.

## Literatura podstawowa

Dryden G., Vos J., *Rewolucja w uczeniu*, tłum. B. Jóźwiak, Wydawnictwo Moderski i S-ka, Poznań 2000.

Klus-Stańska D., *Paradygmaty dydaktyki. Myśleć teorią o praktyce*, PWN, Warszawa 2018.

Kupisiewicz Cz., *Dydaktyka. Podręcznik akademicki*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2012.

Mietzel G., *Psychologia kształcenia. Praktyczny podręcznik dla pedagogów i nauczycieli*, tłum. A. Ubertowska, GWP, Gdańsk 2002.

Niemierko B., *Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007.

## Literatura uzupełniająca

Brophy J., *Motywowanie uczniów do nauki*, tłum. K. Kruszewski, PWN, Warszawa 2002.

Konarzewski K., Kruszewski K., *Sztuka nauczania*, t. 1-2, PWN, Warszawa 2004.

(Nie)codziennosc wychowawcza i dydaktyczna nauczyciela w szkole, red. E. Pasterniak-Kobyłecka, Wydział PPiS UZ, Zielona Góra 2017.

Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2003.

Phillips D. C., Soltis J. F., *Podstawy wiedzy o nauczaniu*, GWP, Gdańsk 2003.

## Uwagi

